

## บทที่ 1

### บทนำ

#### ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในปัจจุบันการเล่นกีฬาถือได้ว่าเป็นเรื่องที่มีความสำคัญ และมีความจำเป็นต่อประชาชนในชาติ เป็นอย่างมาก ทั้งนี้เพราะการเล่นกีฬาจะช่วยทำให้ผู้ที่เข้าร่วม มีสุขภาพร่างกาย ที่แข็งแรง มีจิตใจ ที่สมบูรณ์แล้ว ยังนำมาซึ่งชื่อเสียง เกียรติยศ และเงินทองอีกด้วย ดังพระบรมราโชวาทของ สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณฯ ที่พระราชทาน ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน เมื่อวันที่ 28 พฤศจิกายน 2531 ว่า “ กีฬามีความสำคัญอย่างยิ่งสำหรับชีวิตของแต่ละคน และชีวิตของ บ้านเมือง ถ้าปฏิบัติอย่างถูกต้อง หมายถึงว่า อย่างมีประสิทธิภาพ มีความสามารถ ก็จะนำชื่อเสียงเหมือนกัน ” ( พระบรมราโชวาท , 2531 อ้างถึงในสมบัติ กาญจนกิจ , 2533 )

นอกจากนั้นการกีฬาแห่งประเทศไทย ( 2538 ) ยังได้กล่าวถึง ความสำคัญของการ เล่นกีฬาว่า

การกีฬาเป็นมาตรการสำคัญมากประการหนึ่ง ที่จะใช้ในการพัฒนาคุณภาพของประชาชน ทั้ง ในด้านสุขภาพกาย และสุขภาพจิต และยังสามารถพัฒนาให้ประชาชนในชาติ มีความสามัคคี ประชากรแต่ละคนเป็นผู้มีจริยธรรม เป็นผู้มีน้ำใจนักกีฬา รู้จักการเสียสละ มุ่งผลประโยชน์ ส่วนรวมมากกว่าส่วนตัว ข้อสำคัญอีกประการหนึ่งคือ การกีฬาสามารถสร้างชื่อเสียงเกียรติภูมิ ให้กับประเทศชาติ อีกทั้งในอดีต การกีฬาถือเป็นเครื่องมือ ในการเชื่อม สัมพันธไมตรี ระหว่างประเทศที่มีฉันทนาการปกครองแตกต่างกัน

การพัฒนาประเทศในช่วงทศวรรษที่ผ่านมา รัฐบาลได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาคน ซึ่งเป็นทรัพยากรที่สำคัญของประเทศอย่างมาก โดยจะเห็นได้จากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม แห่งชาติ ฉบับที่ 5 พ.ศ. 2525 - 2529 ได้มีการกำหนดแนวนโยบายด้านสวัสดิการสังคม โดย กำหนดเป้าหมายในการพัฒนาการกีฬาและการพักผ่อนหย่อนใจของประชาชน ทั้งในเมือง และ ชนบท โดยรัฐจะดำเนินการจัดสร้างสถานที่ จัดหาอุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวกในกิจกรรม กีฬา และการพักผ่อนหย่อนใจ ให้กระจายกว้างขวางมากขึ้น ( สำนักงานคณะกรรมการ

พัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ , 2525 )

แผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 6 พ.ศ. 2530-2534 ได้มีการกำหนดนโยบายในการพัฒนาการศึกษาอย่างต่อเนื่องจากแผนที่ผ่านมา โดยกำหนดว่ารัฐบาลจะดำเนินการสนับสนุนให้ประชาชน โดยเฉพาะเด็กและเยาวชนเล่นกีฬา และออกกำลังกายอย่างถูกต้องสม่ำเสมอ โดยการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ความรู้ การผลิต และพัฒนาบุคลากร รวมทั้งการจัดสร้างและบำรุงรักษาสถานที่และอุปกรณ์กีฬาให้กระจายไปยังส่วนภูมิภาคอย่างทั่วถึง ( สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ , 2530 )

และในแผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 7 พ.ศ. 2535-2539 รัฐบาลได้มีการกำหนดทิศทางการพัฒนาประเทศไว้ในเรื่องของการพัฒนาการศึกษานี้ “ ส่งเสริมให้ประชาชนทั่วไปออกกำลังกายและเล่นกีฬา เพื่อประโยชน์ทางสุขภาพพลานามัย และมีการส่งเสริมให้มีการแข่งขันกีฬาอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ ” ( สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ , 2535 )

จากที่กล่าวมา จะเห็นได้ว่ารัฐบาลได้ให้ความสนใจ และเล็งเห็นถึงความสำคัญของการกีฬาเป็นอย่างมาก สังเกตได้จากการที่รัฐบาลมีนโยบายที่เด่นชัดในการสนับสนุนการศึกษา และสุขภาพประชาชน ในส่วนของการจัดสรรงบประมาณของประเทศในด้านการกีฬา เริ่มที่จะมีแนวโน้มสูงขึ้นกว่าในอดีตที่ผ่านมา ( วารสารสุขศึกษา พลศึกษา และสันทนาการแห่งประเทศไทย , 2538 ) นอกจากนี้รัฐบาลยังได้ดำเนินการในสิ่งที่เป็นรูปธรรมต่างๆ ให้เห็นมากขึ้น กล่าวคือ ในวันที่ 17 ตุลาคม 2528 รัฐบาลได้ตราพระราชบัญญัติการกีฬาแห่งประเทศไทยขึ้น โดยมีเหตุผลในการประกาศพระราชบัญญัตินี้ เพื่อจัดตั้งการกีฬาแห่งประเทศไทย แทนองค์การส่งเสริมกีฬา ( อ.ส.ก.ท. ) และให้มีอำนาจหน้าที่ในการส่งเสริมกีฬา และควบคุมดำเนินการกีฬาให้กว้างขวาง และมีหน้าที่ในการส่งเสริมกีฬา และควบคุมดำเนินการกีฬาให้กว้างขวาง และมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น การกีฬาแห่งประเทศไทยมีชื่อย่อว่า กกท. ตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ

“ ส่งเสริมกีฬา ทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางในการประสานงานเกี่ยวกับกีฬา ศึกษา วิเคราะห์ และจัดทำโครงการ แผนงานและสถิติเกี่ยวกับการส่งเสริมกีฬา รวมทั้งประเมินผล จัดช่วยเหลือ แนะนำ และร่วมในการจัดและดำเนินการกีฬา ติดต่อร่วมมือกับองค์การหรือสมาคมกีฬา ทั้งในและนอกราชอาณาจักร สอดส่องและควบคุมการดำเนินการกีฬา ประกอบกิจการอื่นๆอันเกี่ยวแก่หรือประโยชน์ของการกีฬา ” ( กกท. , 2533 )

นอกจากนี้รัฐบาลยังได้ดำเนินการสนับสนุนเรื่องกีฬาอย่างจริงจังและต่อเนื่อง กล่าวคือ รัฐบาลได้อนุมัติให้มีการใช้แผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติ ฉบับที่ 1 ( พ.ศ. 2531-2539 ) ขึ้น เมื่อ

วันที่ 30 พฤษภาคม พ.ศ. 2532 ซึ่งแผนดังกล่าวจัดทำขึ้นเพื่อที่จะเป็นแผนรื้อนำ สำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ยึดถือเป็นหลัก และแนวทางในการจัดทำแผนปฏิบัติการ ของแต่ละหน่วยงานด้าน กิจา ซึ่งแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 1 ( พ.ศ. 2531- 2539 ) นี้วัตถุประสงค์เพื่อ

พัฒนาการศึกษาให้เป็นพื้นฐานในการพัฒนาเด็ก เยาวชน และประชาชนให้มีสุขภาพที่แข็งแรง มีระเบียบวินัย ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ มีจริยธรรม ตามคคิธรรม ความเป็นผู้มีน้ำใจนักกีฬา รู้จักการเสียสละ มุ่งผลประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนบุคคล ตลอดจนมีความมุ่งมั่นที่จะสร้างเกียรติภูมิของชาติในด้านการศึกษาให้สูงเด่นขึ้น ซึ่งประกอบด้วยแผนหลัก 6 แผน ดังนี้

1. แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. แผนพัฒนาการศึกษาเพื่อสุขภาพ
3. แผนพัฒนาการศึกษาเพื่อการแข่งขัน
4. แผนพัฒนาโภชนาการกับการศึกษา
5. แผนพัฒนาการบริหารและองค์กรในการพัฒนาทางการศึกษา
6. แผนพัฒนาการศึกษาเพื่ออาชีพ ( กกท. , 2533 )

จากแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 1 ( พ.ศ. 2531-2539 ) ในส่วนของแผนพัฒนาการบริหาร และองค์กรในการพัฒนาทางการศึกษา กกท. ซึ่งมีส่วนรับผิดชอบโดยตรง ในการส่งเสริมศึกษาของชาติ ได้มีนโยบายส่งเสริมสนับสนุนให้จังหวัดต่างๆ มีองค์กรทางการศึกษาขึ้นรองรับ เพื่อการพัฒนาศึกษาของจังหวัดให้เป็นระบบยิ่งขึ้น โดยการจัดตั้งในรูปของสมาคมศึกษาจังหวัด

สมาคมศึกษาจังหวัดเป็นองค์กรที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมาย เพื่ออาสาเข้ามาทำงานโดยมิได้หวังผลกำไร มีสภาพเป็นนิติบุคคล มีคณะกรรมการบริหารสมาคมเป็นผู้ดำเนินงานของสมาคม ภายในขอบเขตของกฎหมายตามที่ข้อบังคับ และวัตถุประสงค์ของสมาคมกำหนดไว้ โดยเฉพาะในด้านการส่งเสริมและพัฒนาศึกษาของจังหวัดควรกำหนดแนวทางให้ชัดเจน ให้สอดคล้องกับนโยบายของคณะกรรมการศึกษาจังหวัดและแผนพัฒนาศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 1 ( พ.ศ. 2531 -2539 )

นอกจากนั้นประโยชน์ซึ่งจะได้รับเมื่อมีการจัดตั้งสมาคมศึกษาจังหวัดของจังหวัดต่างๆ ก็คือ การพัฒนาศึกษาจังหวัดเป็นไปอย่างมีระบบ และมีความต่อเนื่อง มีองค์กรรับผิดชอบในการส่งเสริมและพัฒนาศึกษาภายในจังหวัด เป็นผลให้ประชากรของจังหวัด มีความสนใจในการเล่นกีฬา และออกกำลังกายมากขึ้น ซึ่งจะทำให้มีสุขภาพพลานามัยที่สมบูรณ์ แข็งแรง มาตรฐานการศึกษาของจังหวัดสูงขึ้น

จากที่กล่าวมาข้างต้นเกี่ยวกับ สมาคมศึกษาจังหวัดนั้น จะเห็นได้ว่าสมาคมศึกษาจังหวัด มีความสำคัญเป็นอย่างมาก ในการรับผิดชอบที่จะพัฒนาศึกษาของจังหวัด ซึ่งอยู่ในส่วนของภูมิภาค

เพื่อให้เป็นไปตามนโยบายของรัฐบาล ที่จะพัฒนาทรัพยากรมนุษย์หรือประชาชนในชาติให้มีความ  
สมบูรณ์ แข็งแรง พร้อมทั้งจะทำงานให้กับประเทศชาติ

แต่จากการศึกษาเกี่ยวกับปัญหาในการดำเนินงานของสมาคมกีฬาต่าง ๆ ผู้วิจัยพบว่า  
สมาคมกีฬาสมัครเล่นแห่งประเทศไทย ซึ่งก่อตั้งและดำเนินงานมาเป็นเวลานาน มีรูปแบบ และ  
โครงสร้างการบริหารงานที่คล้ายคลึงกับสมาคมกีฬาจังหวัด อีกทั้งยังใช้กฎหมาย และข้อบังคับ  
เกี่ยวกับสมาคมกีฬาที่ กกท. กำหนดเช่นเดียวกัน ยังประสบปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน  
ดังจะเห็นได้จากการวิจัยเรื่อง "บทบาทของสมาคมกีฬาสมัครเล่นแห่งประเทศไทย" ของ ประณีย์  
จันทประคิมฐ์ ( 2524 ) ในส่วนของปัญหาและอุปสรรคนั้น พบว่า สมาคมกีฬาสมัครเล่นแห่ง  
ประเทศไทยมีปัญหา และอุปสรรคในด้านการเงิน ด้านสนาม อุปกรณ์และเครื่องอำนวยความสะดวก  
สะดวก และด้านการบริหาร นอกจากนี้ กกท. ( 2536 ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง " สมาคมกีฬา  
สมัครเล่นแห่งประเทศไทย : ศึกษากรณีคณะกรรมการบริหารสมาคมกีฬาสมัครเล่นแห่งประเทศไทย  
ไทยระหว่างปี พ.ศ. 2533-2535 " พบว่า ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานด้านการบริหารงาน  
สมาคมกีฬาสมัครเล่นแห่งประเทศไทยนั้น มีปัญหาในด้านงบประมาณที่ได้รับ กับงบประมาณที่  
ต้องจ่าย และปัญหาด้านสถานที่ทำการของสมาคม อยู่ในระดับมาก

จากที่กล่าวมาข้างต้นแสดงให้เห็นว่า ในการดำเนินงานของสมาคมกีฬาต่าง ๆ อาจ  
ประสบกับปัญหาและอุปสรรคได้ และจากการที่ผู้วิจัยได้เปรียบเทียบแผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติ  
ฉบับที่ 1 ( พ.ศ. 2531-2539 ) กับผลการดำเนินงานของสมาคมกีฬาจังหวัด ซึ่งเก็บรวบรวมโดย  
กกท. ( กกท. , 2536 ) พบว่า สมาคมกีฬาจังหวัดส่วนใหญ่ ยังไม่สามารถดำเนินงานให้สอดคล้อง  
กับแผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติ ฉบับที่ 1 ( พ.ศ. 2531-2539 ) ได้ดีเท่าที่ควร กล่าวคือ สมาคมกีฬา  
จังหวัดส่วนใหญ่มุ่งเน้นส่งเสริมในแผนพัฒนาการกีฬาเพื่อการแข่งขันเพียงแผนเดียว ส่วนในแผน  
พัฒนาการกีฬาแผนอื่นๆ สมาคมกีฬาจังหวัดยังให้ความสำคัญไม่มากเท่าที่ควร นอกจากนี้สภาพ  
การดำเนินงานของสมาคมกีฬาจังหวัดในปัจจุบันยังมีความไม่ชัดเจน ทั้งนี้อาจเกิดจากการที่จังหวัด  
ต่างๆ เร่งรีบจัดตั้งสมาคมกีฬาจังหวัดของตนขึ้น เพื่อสนองรับนโยบายในการพัฒนากีฬาของชาติ  
ตามแผนงานหลักที่ 5 ของแผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติ ฉบับที่ 1 ( พ.ศ. 2531-2539 ) โดยที่ในบาง  
จังหวัดอาจขาดความพร้อมในเรื่องสถานที่ บุคลากร งบประมาณ และอื่นๆ ซึ่งถือได้ว่ามีความ  
สำคัญเป็นอย่างมากในการดำเนินงาน

นอกจากนี้สมาคมกีฬาจังหวัดที่ตั้งอยู่ตามภูมิภาคต่างๆ ของประเทศ ทั้งภาคกลาง ภาค  
เหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้ ซึ่งในแต่ละภูมิกษณภูมิภาคนั้นล้วนมีสภาพภูมิประเทศ สภาพ  
ภูมิอากาศ วัฒนธรรม ประเพณี ค่านิยม ความเชื่อ และโดยเฉพาะสภาพทางเศรษฐกิจ ความเจริญ  
ก้าวหน้าของแต่ละภูมิกษณภูมิภาคนั้นมีความแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับสภาพ เศรษฐกิจ และวิถีชีวิต  
ท้องถิ่น ( 2535 ) ที่กล่าวว่า

ประเทศไทยมีลักษณะแวดล้อมทางกายภาพที่ประกอบไปด้วย ลักษณะภูมิประเทศ และ ลักษณะภูมิอากาศที่มีความแตกต่างกันตามภูมิภาคต่างๆ คือมีลักษณะภูมิประเทศที่ประกอบไปด้วย ที่ราบ ที่ราบระหว่างภูเขา ที่ราบชายฝั่ง ที่ราบสูง และเขตภูเขาสูง มีลักษณะอากาศที่มีทั้งแบบ มรสุมเขตร้อนและแบบทุ่งหญ้า ส่วนเชื้อชาติ ขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรม และการนับถือ ศาสนาก็ยังมีความแตกต่างกันในแต่ละภูมิภาค

จากที่กล่าวมาเกี่ยวกับความแตกต่างกันของภูมิภาคต่างๆ อาจมีผลต่อการดำเนินงานของ สหาคคมกีฬาจังหวัด ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดของสมพงษ์ เกษมสิน ( 2523 ) ที่กล่าวว่า “ สภาพทางภูมิศาสตร์ ความเชื่อและศรัทธา ขนบธรรมเนียมประเพณี ตลอดจนสภาพเศรษฐกิจ ส่วนมีอิทธิพลต่อการบริหารและการดำเนินงานขององค์การต่างๆ ” นอกจากนั้นความแตกต่างกัน ของแต่ละภูมิภาค อาจทำให้การดำเนินงานพัฒนาทางกีฬามีความแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับ กอบกู้ ตะนาวศรี ( 2525 ) กล่าวว่า “ สภาพภูมิประเทศ สภาพดินฟ้าอากาศ วัฒนธรรม ค่านิยม ขนบธรรมเนียมประเพณี ส่วนเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาการกีฬาของชาติ ”

จากที่กล่าวมาทั้งหมด ผู้วิจัยจึงต้องการศึกษาถึงสภาพและปัญหาในการดำเนินงานของ สหาคคมกีฬาจังหวัด และเปรียบเทียบสภาพและปัญหาในการดำเนินงานของสหาคคมกีฬาจังหวัดใน แต่ละภูมิภาค และตั้งสมมติฐานว่า สภาพการดำเนินงานของสหาคคมกีฬาจังหวัดที่ตั้งอยู่ในภูมิภาค ต่างกันมีความแตกต่างกัน และปัญหาในการดำเนินงานของสหาคคมกีฬาจังหวัดที่ตั้งอยู่ในภูมิภาค ต่างกันมีความแตกต่างกัน ผู้วิจัยเชื่อว่าการศึกษาวิจัยครั้งนี้จะเป็นแนวทางในการพัฒนาการดำเนินงานของสหาคคมกีฬาจังหวัดให้มีประสิทธิภาพ และบรรลุจุดมุ่งหมายของสหาคคมกีฬาจังหวัด ซึ่งจะ ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาการกีฬาของประเทศ และยังส่งผลให้ประชาชนในชาติได้รับ ประโยชน์มากยิ่งขึ้น

#### วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. ศึกษาสภาพการดำเนินงานของสหาคคมกีฬาจังหวัด
2. ศึกษาปัญหาในการดำเนินงานของสหาคคมกีฬาจังหวัด
3. เปรียบเทียบสภาพการดำเนินงานของสหาคคมกีฬาจังหวัด ตามการรับรู้ของคณะกรรมการบริหารสหาคคมกีฬาจังหวัด ตามตัวแปรที่ตั้งของสหาคคมกีฬาจังหวัดตามภูมิภาค
4. เปรียบเทียบปัญหาในการดำเนินงานของสหาคคมกีฬาจังหวัด ตามการรับรู้ของคณะกรรมการบริหารสหาคคมกีฬาจังหวัด ตามตัวแปรที่ตั้งของสหาคคมกีฬาจังหวัดตามภูมิภาค



## กรอบแนวคิดทฤษฎีพื้นฐานของการวิจัย

ในการดำเนินงาน ถ้าจะให้บรรลุจุดมุ่งหมายที่ต้องการจะต้องอาศัยปัจจัย 4 ประการ หรือที่เราเรียกว่า ทฤษฎี “4M'S” คือ บุคลากร งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ และการจัดการ ( สมพงษ์ เกษมสิน , 2523 ) นอกจากนั้น จะต้องอาศัยกระบวนการที่ดีในการบริหารงาน หรือที่เรียกว่า POSDCoRB MODEL ซึ่งประกอบด้วย การวางแผน การจัดองค์การ การจัดบุคลากร การอำนวยความสะดวก การประสานงาน การรายงานผล และการงบประมาณ ( Luther Culliek และคณะ ช้าง ถึงใน สมพงษ์ เกษมสิน , 2523 )

จากทฤษฎีทั้งสองที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยได้รวบรวมนำมาสร้างเป็นกรอบแนวคิดเกี่ยวกับการดำเนินงาน สำหรับใช้ในการวิจัยครั้งนี้ขึ้นเป็น 8 ด้าน คือ

- ด้านการวางแผน
- ด้านการจัดองค์การ
- ด้านการจัดบุคลากร
- ด้านการงบประมาณ
- ด้านสถานที่ วัสดุอุปกรณ์
- ด้านการอำนวยความสะดวก
- ด้านการประสานงาน
- ด้านการรายงานผล

## สมมติฐานของการวิจัย

1. สภาพการดำเนินงานของสมาคมกีฬาจังหวัด ตามการรับรู้ของคณะกรรมการบริหารสมาคมกีฬาจังหวัดที่ตั้งอยู่ในภูมิภาคต่างกัน มีความแตกต่างกัน
2. ปัญหาในการดำเนินงานของสมาคมกีฬาจังหวัด ตามการรับรู้ของคณะกรรมการบริหารสมาคมกีฬาจังหวัดที่ตั้งอยู่ในภูมิภาคต่างกัน มีความแตกต่างกัน

## ขอบเขตของการวิจัย

1. การวิจัยครั้งนี้ ต้องการศึกษาสภาพและปัญหาในการดำเนินงานของสมาคมกีฬาจังหวัด ที่ได้รับการจดทะเบียนอนุญาตจาก กกท. และดำเนินงานมาแล้วเป็นเวลาไม่ต่ำกว่า 1 ปี

คือ ได้รับการอนุญาตให้จัดตั้งได้ ก่อนปี พ.ศ. 2537 ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 43 สมาคมกีฬาจังหวัด  
( รายชื่อสมาคมกีฬาจังหวัดอยู่ในภาคผนวก ก )

2. การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาสภาพและปัญหาในการดำเนินงานของสมาคมกีฬาจังหวัด 8  
ด้าน คือ

- ด้านการวางแผน
- ด้านการจัดองค์การ
- ด้านการจัดบุคลากร
- ด้านการงบประมาณ
- ด้านสถานที่ วัสดุอุปกรณ์
- ด้านการอำนวยความสะดวก
- ด้านการประสานงาน
- ด้านการรายงานผล

3. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ คณะกรรมการบริหารสมาคมกีฬาจังหวัด จำนวน  
43 สมาคมกีฬาจังหวัด รวมทั้งสิ้น 730 คน ( จำนวนของคณะกรรมการบริหารสมาคมกีฬาจังหวัด  
ต่างๆ อยู่ในภาคผนวก ก )

4. ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้น คือ ที่ตั้งของสมาคมกีฬาจังหวัดจำแนกตามภูมิภาค ได้แก่

- ภาคกลาง
- ภาคเหนือ
- ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
- ภาคใต้

ตัวแปรตาม คือ สภาพและปัญหาในการดำเนินงานของสมาคมกีฬาจังหวัด 8 ด้าน  
ประกอบด้วย

1. ด้านการวางแผน
2. ด้านการจัดองค์การ
3. ด้านการจัดบุคลากร
4. ด้านการงบประมาณ
5. ด้านสถานที่ วัสดุอุปกรณ์
6. ด้านการอำนวยความสะดวก
7. ด้านการประสานงาน
8. ด้านการรายงานผล

5. การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ให้เครื่องมือในการวิจัย ได้แก่ แบบสำรวจ และแบบสอบถาม โดยเริ่มเก็บรวบรวมข้อมูลตั้งแต่เดือนตุลาคม ถึง เดือนพฤศจิกายน 2539

### ข้อตกลงเบื้องต้น

ผู้วิจัยถือว่า ข้อมูลที่ได้รับจากแบบสำรวจและแบบสอบถามของคณะกรรมการบริหาร สมาคมกีฬาจังหวัด เป็นข้อมูลที่เชื่อถือได้และตรงกับความเป็นจริงในขณะนั้น

### คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

สภาพ หมายถึง สภาพที่เป็นจริงของสมาคมกีฬาจังหวัดในขณะนั้น ซึ่งประกอบด้วย สภาพที่เกี่ยวข้องกับด้านการวางแผน ด้านการจัดองค์การ ด้านการจัดบุคลากร ด้านการงบประมาณ ด้านสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ ด้านการอำนวยความสะดวก ด้านการประสานงาน และด้านการรายงานผล

ปัญหา หมายถึง อุปสรรคที่เกิดขึ้นในการดำเนินงานของสมาคมกีฬาจังหวัด ซึ่ง ประกอบด้วย ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับ ด้านการวางแผน ด้านการจัดองค์การ ด้านการจัดบุคลากร ด้านการงบประมาณ ด้านสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ ด้านการอำนวยความสะดวก ด้านการประสานงาน ด้านการรายงานผล

การดำเนินงาน หมายถึง การลงมือปฏิบัติงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย ตามที่ได้กำหนดไว้ในแผน และหมายรวมถึงการปฏิบัติงานทุกอย่างเพื่อให้เป็นไปตามนโยบายหลัก และวัตถุประสงค์ขององค์การนั้นๆ

กกท. หมายถึง การกีฬาแห่งประเทศไทย

สมาคมกีฬาจังหวัด หมายถึง สมาคมกีฬาจังหวัดที่จัดตั้งขึ้นเพื่อส่งเสริม และพัฒนา กีฬาของจังหวัด และกกท. อนุญาตให้จัดตั้งตามมาตรา 53 ของพระราชบัญญัติการกีฬาแห่งประเทศไทย 2538

คณะกรรมการบริหารสมาคมกีฬาจังหวัด หมายถึง กลุ่มบุคคลหรือคณะกรรมการ ซึ่งทำหน้าที่บริหารกิจการของสมาคม มีจำนวนไม่น้อยกว่า 9 คน และไม่เกิน 19 คน ตามข้อบังคับที่ กกท. กำหนดไว้

สมาคมกีฬาแห่งประเทศไทย หมายถึง สมาคม สโมสร หรือคณะบุคคล ซึ่งมีกิจกรรมเกี่ยวกับกีฬาในนามของชาติ หรือประเทศไทย และได้รับอนุญาตจาก กกท. ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ กกท. กำหนด



การวางแผน หมายถึง การกำหนดวิธีการปฏิบัติงาน หรือแผนการดำเนินงานไว้เป็นการล่วงหน้า เพื่อผลสำเร็จตามที่ต้องการ ซึ่งจะต้องคำนึงถึงนโยบาย ทั้งนี้เพื่อให้แผนงานที่กำหนดขึ้นไว้มีความสอดคล้องต้องกันในการดำเนินงาน การวางแผนเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับการใช้ความรู้ในทางวิชาการและวิจารณ์ญาณวินิจฉัยเหตุการณ์ในอนาคต แล้วกำหนดวิธีการโดยถูกต้องอย่างมีเหตุผล เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปโดยถูกต้องและสมบูรณ์

การจัดองค์การ หมายถึง การจัดโครงสร้างงานที่ประกอบด้วย การกำหนดตำแหน่งงาน การจัดกลุ่มงานเป็นหน่วย เป็นแผนก หรือเป็นกอง

การจัดบุคลากร หมายถึง การจัดหาบุคคลมาปฏิบัติงาน ให้สอดคล้องกับการจัดองค์การ การใช้ประโยชน์บุคคล การบำรุงรักษา และการพัฒนาบุคคลให้มีความรู้ ความสามารถสูงขึ้น

การงบประมาณ หมายถึง ระบบและกรรมวิธีในการบริหารเกี่ยวกับงบประมาณ และการเงิน ตลอดจนการใช้วิธีการงบประมาณเป็นแผนงานเป็นเครื่องมือในการควบคุม

สถานที่ วัสดุอุปกรณ์ หมายถึง การจัดวัสดุอุปกรณ์ ต่างๆ รวมถึงสถานที่ที่จะช่วยให้การดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์ตามต้องการ

การอำนวยความสะดวก หมายถึง การกำกับดูแล ให้การดำเนินงานดำเนินไปตามวิธีการที่กำหนดขึ้น รวมทั้งการเร่งรัดงานให้เป็นไปตามนโยบาย และบรรลุเป้าหมายขององค์การ

การประสานงาน หมายถึง การจัดให้มีการประสานสัมพันธ์ระหว่างบุคคล วัสดุอุปกรณ์ และปัจจัยต่างๆ เพื่อดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายร่วมกัน

การรายงานผล หมายถึง วิธีการขององค์การเกี่ยวกับการให้ข้อเท็จจริง หรือข้อมูลของการปฏิบัติงาน รวมทั้งการประชาสัมพันธ์ให้สาธารณชนทราบ ตลอดจนการใช้รายงานเป็นเครื่องตรวจสอบผลงาน ติดตามผลงาน และควบคุมงาน

ที่ตั้งของสมาคมกีฬาจังหวัดตามภูมิภาค หมายถึง สถานที่ตั้งของสมาคมกีฬาจังหวัดแต่ละแห่งที่ตั้งอยู่ตามภูมิภาคต่างๆ ตามเขตการปกครอง ได้แก่

ภาคกลาง ประกอบด้วย

- สมาคมกีฬาสมัครเล่นจังหวัดกาญจนบุรี
- สมาคมกีฬากรุงเทพฯ
- สมาคมกีฬาจังหวัดสุพรรณบุรี
- สมาคมกีฬาจังหวัดนครสวรรค์
- สมาคมกีฬาจังหวัดอุทัยธานี
- สมาคมกีฬาจังหวัดนครปฐม
- สมาคมกีฬาจังหวัดสิงห์บุรี

- สมาคมกีฬาจังหวัดนนทบุรี
- สมาคมกีฬาจังหวัดสมุทรสาคร
- สมาคมกีฬาจังหวัดราชบุรี
- สมาคมกีฬาจังหวัดสมุทรปราการ
- สมาคมกีฬาจังหวัดตราด
- สมาคมกีฬาจังหวัดเพชรบุรี

**ภาคเหนือ ประกอบด้วย**

- สมาคมกีฬาแห่งจังหวัดเชียงใหม่
- สมาคมกีฬาจังหวัดอุตรดิตถ์
- สมาคมส่งเสริมกีฬาจังหวัดพิจิตร
- สมาคมกีฬาจังหวัดพะเยา
- สมาคมกีฬาจังหวัดพิษณุโลก
- สมาคมกีฬาจังหวัดแม่ฮ่องสอน
- สมาคมกีฬาจังหวัดลำปาง
- สมาคมกีฬาจังหวัดเชียงราย
- สมาคมกีฬาจังหวัดลำพูน
- สมาคมกีฬาจังหวัดแพร่
- สมาคมกีฬาจังหวัดน่าน
- สมาคมกีฬาจังหวัดกำแพงเพชร

**ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประกอบด้วย**

- สมาคมกีฬาจังหวัดร้อยเอ็ด
- สมาคมกีฬาจังหวัดศรีสะเกษ
- สมาคมกีฬาจังหวัดชัยภูมิ
- สมาคมกีฬาจังหวัดอุบลราชธานี
- สมาคมกีฬาจังหวัดยโสธร
- สมาคมกีฬาจังหวัดกาฬสินธุ์
- สมาคมกีฬาจังหวัดมุกดาหาร
- สมาคมกีฬาจังหวัดมหาสารคาม
- สมาคมกีฬาจังหวัดสุรินทร์

### ภาคใต้ ประกอบด้วย

- สมาคมกีฬาจังหวัดสุราษฎร์ธานี
- สมาคมกีฬาจังหวัดสงขลา
- สมาคมกีฬาจังหวัดพัทลุง
- สมาคมกีฬาจังหวัดระนอง
- สมาคมกีฬาจังหวัดยะลา
- สมาคมส่งเสริมกีฬาจังหวัดสตูล
- สมาคมส่งเสริมกีฬาสมัครเล่นนครศรีธรรมราช
- สมาคมกีฬาจังหวัดคนราธิวาส
- สมาคมกีฬาจังหวัดตรัง

### ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ทำให้ทราบถึงสภาพและปัญหาในการดำเนินงานของสมาคมกีฬาจังหวัด ซึ่งจะเป็นข้อมูลที่สำคัญ เพื่อใช้ในการพัฒนาสมาคมกีฬาจังหวัด ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
2. เป็นประโยชน์และแนวทางให้ผู้ที่มีส่วนรับผิดชอบ เช่น กกท. , คณะกรรมการบริหารสมาคมกีฬาจังหวัด ได้พัฒนาหาทางปรับปรุงการดำเนินงานของสมาคมกีฬาจังหวัด เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการพัฒนากีฬาของชาติ
3. งานวิจัยครั้งนี้ จะเป็นการกระตุ้นให้ผู้เกี่ยวข้องกับสมาคมกีฬาจังหวัด ได้มีความตื่นตัวหันมาสนใจกีฬาจังหวัดมากขึ้น
4. เป็นแนวทางในการศึกษา ค้นคว้า วิจัย ในเรื่องสมาคมกีฬาจังหวัด และการส่งเสริมกีฬาในภูมิภาคต่อไป

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย